

Németh Ákos

Júlia és a hadnagya

**avagy
holtomiglan-holtodiglan**

tragédia két felvonásban

SZEREPLŐK

KOVÁCS FERENC, volt katonatiszt

JÚLIA, táncosnő, a felesége

RITA, táncosnő

LÁNY, táncosnő

BANDIKA

EZREDES

FIÚ, felszolgáló a Vörös Kakasban

KEGLEVICH, kilépett tiszt, Kovács barátja

FIÚK és **POLGÁROK** az utcán (*kettőzhető szerepek*)

FÓRIS, munkanélküli ács

Szeles kora reggel

Ketten kalapálnak egy tetőn

KOVÁCS *(unottan)* Hülyeséget kérdeztél. Nem voltunk éppen gazdagok, hárman vagyunk fiúk. Asszem, néha megőrjítettük anyánkat. Katkó, tudod, mi az? Katonai kollégium, fizetik az ember tanulását. Otthon a nadrágból kilógott a seggünk. Anyám hamar megöszült. Hát így lettem tiszt.

FÓRIS Apád?

KOVÁCS Mért kérded?

FÓRIS Szóval lelépett.

KOVÁCS Hallod, milyen furcsa? Megfagyott a levegő, és csilingel, mint a jég.

FÓRIS És miért hagytad ott?

KOVÁCS Tudom én, hogy miért nem csíped az egyenruhát. Most szabadultál.

FÓRIS Otthonról. Hagyjuk.

KOVÁCS Feleség, nem feleség. Van egy pillanat, amikor az ember életében nem is marad más.

FÓRIS Mi volt a rangod?

KOVÁCS Persze, nincs civil szakmám.

FÓRIS Zászlós vagy hadnagy, mi?

KOVÁCS Az iroda meg! Hány csavargó lóg ott minden reggel!

FÓRIS Ritkán kell ember. Elegen vagyunk.

KOVÁCS Ember? Csűrhe az. Csak csűrhe, ott nem találsz embert.

FÓRIS Tudok én másféle munkát is, különben. Ha érdekel...

KOVÁCS Szép telünk lesz, szép hideg tél.

FÓRIS Ez jó szakma, az ács, de késő beletanulnod.

KOVÁCS Ma végzünk itt?

FÓRIS Késő bármihez kezdened.

KOVÁCS Aztán megint semmi munkám.

FÓRIS Nős vagy, mi?

KOVÁCS Ma, vagy holnap. Ahová mentek majd, nem kellek én is?

FÓRIS Szóval nős vagy. Ne légy már ostoba. Okos ember ebből már meg is él.

KOVÁCS Én szeretem a feleségemet.

FÓRIS Persze, mindenki szereti a feleségét.

KOVÁCS Sokat szövegelsz. Csak szegelj, túl okos vagy.

FÓRIS Már megvannak az embereim. Csak épp kőműves kéne még.

KOVÁCS Nekem nem lenne valami? Valami rendes dolog, semmi trükk.

FÓRIS Megvannak az embereim. Ma itt vége, aztán meg megvannak az embereim.

KOVÁCS Baszd meg az embereidet.

FÓRIS Itt ne hagyjál! Bunkók, rossz csövesek, cigányok, rosseb belétek. Hát dolgozni akar mind? Azt hittétek, hogy van ennyi munka? A Földön sincsen ennyi. Menjetek a falutokba vissza, vagy bánom én, irtsátok ki egymást. Nekem kőműves kell, nem ilyen csavargók. Minek is születik ennyi ember?

Szoba, reggel, ketten.

JÚLIA *(félálomban)* Mi ez?

KOVÁCS *(kávét főz)* Veri az ág kint a tetőt,... esik. Odavan a nyár, megvették kilóra. Milyen szép vagy, milyen szép, nem is szabad, hogy ilyen szép legyél, ilyen szeretnivaló, hogy rád nézni is fél az ember.

JÚLIA *(ébred, nehezen nyel)* Már meg is jöttél? Hány óra van?

KOVÁCS Hogy utálom a telet.

JÚLIA Mit mondtál, hány óra?

KOVÁCS Aludj még. Fél kilenc lehet.

JÚLIA Hogyhogy már meg is jöttél, szívem?

KOVÁCS Többet nem megyek, a ház felépült.

JÚLIA Bízz bennem, találunk majd neked. Majd én megmentelek, hm?

KOVÁCS Örülök, hogy...

JÚLIA Kávéfőző bajnokom.

KOVÁCS Majd csak lesz valahogy.

JÚLIA Miért is kínzod magad, nekem van elég pénzem.

KOVÁCS Mondtad már elégszer.

JÚLIA Félek az estétől.

KOVÁCS El kéne jönnöd onnan.

JÚLIA Utálom a Bandikát.

KOVÁCS Borzasztó, hogy így mész dolgozni minden este.

JÚLIA Ez azért túlzás.

KOVÁCS Hiszen látom.

JÚLIA Dehát én táncos vagyok. És ez egy jó hely.

Szoba, nappal. Egyedül.

KOVÁCS Hát nem szégyen, hogy úgy vágyom utána? Szégyen, szégyen. Ő se különb, meg senki se, apránként csak elhódítják tőlem, hát nem? Én maradtam becsületes egyedül ezen a rohadt földön. *(nevet)* Ha gazdag lennék, gazdag örökös! Vagy vallásos legalább. Messzebb se mennék, mint a templomig. Hogy nézzem másképp, hogy mindenki néz! Nem baj, mi szépen

élünk. Szépen. Legalább alkoholista lennék! Vagy valami bukott nagyság! Csak sértődött lehetnék! Nem volna-e jobb csak szépen berúgni, és négykézláb járni?

A mulató. Ketten.

RITA (*festi magát*) Apám szinte soha nem beszélgetett velünk. Csak hallgatott mindig, mint a vajban a kés, bár mindig azt állította, hogy nagyon szeret minket. A társalgást kizárólag a kutyáknak tartogatta, egy nagy kuvasznak, este lefeküdt mellé a szőnyegre, és beszélgetett vele. Ezt a szokását megtartotta azután is, hogy megőrült, így aztán sokáig nem vettünk észre semmit. Nincs rondább dolog, édesem, mint a lélek kínja.

JÚLIA (*álmodozik*) Amikor kislány voltam...

RITA Aztán, mikor az apám arra a helyre került, a kutyának is kellett adatni egy injekciót.

JÚLIA ...nekünk is volt egy nagy komondorunk. Piros masni volt a nyakában, mikor kaptuk. Illetve... én kaptam.

RITA A kutya nagyon nyűszített. Ezért kellett neki az injekció. (*pofát vág*) Az ember (*egy pillanatra elhallgat, hogy megigazítsa a rúzsát*) nem tud nyűszíteni... a francba, ez elkenődött.

JÚLIA Mi bajod van ma?

RITA Hagyjuk ezt, jó? (*félre*) Kis hülye.

JÚLIA (*álmodozik*) Én szeretem a kutyákat. Nekem lesz...

RITA Az olyan, mintha...

JÚLIA Miért fested magad ennyire?

RITA És a kis hadnagyod, talált már munkát?

JÚLIA Keresek én eleget.

RITA (*mosolyog*) A pénz sosem elég.

JÚLIA Kinevetsz?

RITA Én nem nevetek ki soha senkit, szívem.

JÚLIA Miért fested magad ennyire?

Árnyas mellékutca, hárman (kiegészítő jelenet)

I. HANG Hadnagy úr, merre jár itt, ahol a madár se jár? (*nevet*)

II. HANG Hadnagy úr, hadnagy úr, csak nem mondja, hogy nem emlékszik ránk?

I. FIÚ (*előlép*) Hallom, leszereltél, te rohadék. Hát nem hiányzik a hadsereg?

II. FIÚ A kedvenceid voltunk, hát is el tudtál minket feledni?

I. FIÚ Úgy szeretett engem, hogy azt mondtam, ennyi szeretetet nem lehet elviselni! Még megjavulok, ha bárki így dédelget, a mennybe megyek, és az angyalokkal muszáj majd kocsmába járnom.

II. FIÚ Úgy látom, muszáj lesz már akkor valami csúfságot tenni azon a jó lelken, én azt ajánlom, legyünk egyszer rohadtak mi is.

KOVÁCS Engedj, barom, vagy eltörjem a kezed?

I. FIÚ Kuss, ne pofázz. Nézd, még beleszól a filozófiába!

II. FIÚ Hallottad, hogy megúsztá a hadnagy úr a futkosót? Mit gondolsz, minket is meg fogsz úszni?

I. FIÚ Sötét van most, hófelhők az égen. Bármit megtehetsz, ma odafenn az Isten se látja. A lelkem elfagyott, amíg itt kivártunk, de hát megérte!

II. FIÚ Így, hát nem megmondtam előre? Örül az ember lelke, ha ilyet lát.

Otthon, ketten

JÚLIA Csinálok valamit enni, és megyek... Mi van veled?

KOVÁCS Engedj, hadd menjek.

JÚLIA De hát állj meg, hadd nézzelek meg... Mi ez?

KOVÁCS Hadd menjek, ne állj elém.

JÚLIA Ki csinálta ezt veled?

KOVÁCS Engeded, hogy megmossam az arcom?

JÚLIA Hozok rá valamit.

KOVÁCS Akadj le rólam.

JÚLIA Hadd segítsek.

KOVÁCS Segíts magadon.

JÚLIA Miért beszélsz így?

KOVÁCS *(alig érthetően)* Még a végén te fogsz sírva fakadni.

JÚLIA Nem értem.

KOVÁCS Neked mindent kétszer kell mondani?

JÚLIA Én csak azt szeretném, ha szépen beszélnél velem.

KOVÁCS Csak én tudnék néha pityeregni.

JÚLIA Nekem minden olyan könnyű, igaz?

KOVÁCS Csak engem is sajnálna végre valaki.

JÚLIA Én sajnállak.

KOVÁCS Te csak ne sajnálj!

JÚLIA Úristen, mi van veled?

KOVÁCS Egyébként is jobb, ha eltűnsz itthonról.

JÚLIA Miért tűnnek el?

KOVÁCS Várnak a tisztelőid.

JÚLIA Miről beszélsz?

KOVÁCS Hányingerem van a munkádtól.

JÚLIA Miért kínoz ezzel mindig?

KOVÁCS Ha pénzem volna...

JÚLIA Nekem csak te vagy.

KOVÁCS Néha nagyon fáradt vagyok tőled.

JÚLIA Tőlem?

KOVÁCS Istenemre, néha nagyon kimerítesz.

JÚLIA Te szegény, mi történt veled ma?

KOVÁCS *(megnyugszik)* Ne ölelgess engem állandóan.

JÚLIA Miért tolsz el? Néha...

KOVÁCS *(gúnyosan)* Néha...?

JÚLIA Segíteni akarok rajtad.

KOVÁCS *(gúnyosan)* Miért?

JÚLIA Hát nem tudod?

KOVÁCS *(gúnyosan)* Nem. Igazán nem! Fogalmam sincs! Már napok óta csak ezen gyötröm magam!

JÚLIA Képes vagy te egyáltalán arra, hogy engem...?

KOVÁCS És te?

JÚLIA Hát nem látod?

KOVÁCS Mit kéne látnom?

JÚLIA Úristen, hát mit kéne most mondanom? *(nevet)*

KOVÁCS Képtelen vagy bármilyen érzelemre, akár egy darab fa.

JÚLIA Ezt nem hiszem el.

KOVÁCS Tetszel magadnak, ahogy gondoskodsz rólam, igaz? Sajnálják a kis Júliát a hadnagya miatt! Micsoda fickó! Hagyja így ezt a kis drága lányt...

JÚLIA Nagyon kérlek, ne beszélj velem így.

KOVÁCS Most sírsz, mi? Pedig rád még csak kezdet se emelt senki soha. Se apád, se én, se senki! Júlia, Júlia, óvni kell a széltől, a napsütéstől. *(Megüti. Zihálva nézi)* Most már sírhatsz, van okod.

Utca, hárman (kiegészítő jelenet)

FÓRIS Hogy is hívják ezt a... uram, hogy hívják most ezt a teret? Azelőtt Moszkva tér volt.

II. POLGÁR Most is az.

FÓRIS Moszkva tér?

I. POLGÁR Nem igaz, mert Széll Kálmán tér.

II. POLGÁR Nem lett az, csak akarták.

FÓRIS Végül is mindegy, én csak ezt a címet akartam...

I. POLGÁR Volt, amit megváltoztattak, volt, amit nem. Zsidók ezek, hogy igazodnánk el mi az eszük járásán?

II. POLGÁR Hazudik mindegyik, akármilyen náció. Hazudnak, és a markukat tartják, hogy az ember legszívesebben belepisálna.

I. POLGÁR Valami mást várt, mondja?

II. POLGÁR A bosszú bosszút szül, édes uram. Nehéz dolog.

I. POLGÁR Egyszerűbb lett volna tiszta vizet önteni a pohárba.

II. POLGÁR *(nevet)* De naiv maga! Én már nem hiszek a jövőben se.

FÓRIS Én hiszek a jövőben.

II. POLGÁR Ugyan, uram, könyörgöm! Mondja, ki hisz itt a jövőben, de igazán?

Hármasban az öltözőben

RITA Nahát, lehiggadtál már?

FIÚ Te ilyen nyugodt vagy, pedig én... ha elmondanám a rendőröknek, mit fogok csinálni, letartóztatnának.

RITA Nem megy az olyan könnyen.

FIÚ Megölöm, szét fogom verni.

RITA Megint kezdted?

FIÚ *(higgadtan)* Megölöm az apámat.

RITA Hány éves vagy te, kisfiam?

FIÚ Tizenhat.

RITA És való egy tizenhat éves férfinak úgy bögni, mint egy taknyos gyerekeknek, mondd csak?

FIÚ Megöli az anyámat.

RITA Egyél, nesze.

EGY LÁNY *(a tükörnél)* Ki az apád?

FIÚ Kiss. Anyámnak rövidáruja van a Forgács utcán.

LÁNY Kiss, micsoda? Ahá, de hiszen ismerem! *(magának)* Rossz piás.

RITA *(csavargatja a rádió gombját)* Mikor ennyi idős voltam, én is gyűöltem az anyámat. Meg akartam szökni tőle. *(érzelem nélkül)* Most meg én tartom el.

LÁNY *(Ritának)* Az a fiatal német ma este is itt lesz, érzem. Elég helyes, sőt.

RITA És néha már pelenkázom is.

LÁNY Csak tudnám, kiért jön ide. Mindig minket néz.

RITA Na, lenyugodtál?

FIÚ Előbb is nyugodt voltam.

LÁNY Mikor mi vagyunk, te meg én meg a Zsuzsa, akkor jön be mindig, kifigyeltem. Ott hátul ül le, nézd meg majd te is.

FIÚ Nem bírok enni. És rám jön a remegés, ha úgy jön haza.

RITA Ezzel törölközz meg. Csak elkened magadon a koszt.

FIÚ Mi lesz most, Rita?

LÁNY *(a folyosóra szól ki)* Mi az, Júlia, torokgyulladásod van? *(Ritának magyarázza)* Mert-hogy ma olyan néma. *(kikiabál)* Ha? Mi van veled?

RITA Figyelj rám. Meg kell magadat védened, hallod?

FIÚ Hülye vagy? Hagyjál engem. *(Feláll, felerősíti a rádiót)*

RITA *(Elkapja a fiú kinyújtott karját, és hátracsavarja. Zihál, elégedetten.)* Hat így, te kis hülye, hát így. Elkapod a karját, ha részegen jön haza, és nem bír magával. Nyöszörögni fog, mint egy gyerek. Ha fejbe vágod az üveggel, alszik reggelig, és nyugta lesz mindenkinek. *(a másik lány a másik karját csavarja hátra, nagy a küzdelem)*

FIÚ *(vergődik, szabadulni próbál, hiába)* Rohadtak!

LÁNY *(nevet)* Na, mi van, te nagy férfi? *(a rádióban ordít a zene)*

Szoba (öltöző), ketten.

JÚLIA Én megbocsátottam már.

KOVÁCS Én nem bocsátottam meg magamnak. Nem is fogok. Téged még soha senki... És én, egy ilyen... Micsoda barom az ember! *(a lány nem néz rá)* Egész éjszaka csak jártam az utcákat. Milyen nyomorult emberek járnak kinn ilyenkor.

JÚLIA Megfázhattál volna. *(ölében a hadnagy feje, a haját simítja)*

KOVÁCS Legalább ne sajnálnál.

JÚLIA Minden jól van.

hallgatnak

KOVÁCS Minden más lesz.

JÚLIA Aludd ki magad, semmit sem aludtál.

KOVÁCS Úgy szeretnék csinálni valamit, valami szépet, valami pipec dolgot! Úgy érezném, hogy ajándék az élet.

JÚLIA *(rezignáltan)* Minden más lesz, azt mondod?

KOVÁCS Minden, minden...

JÚLIA Meg ha nem is alszol...

KOVÁCS Új életet kezdek! Szép új élet! Istenem, én olyan boldog vagyok.

JÚLIA Zörögni fognak a szomszédok, ha így kiabálsz.

KOVÁCS *(nevet)* Kapják be!

Szoba, ketten

RITA Aszitted tán, hogy én kurva vagyok?

EZREDES Rajtam nevetsz?

RITA Azt csinálom, amit akarok. Ha akarom, veled, ha akarom, mással.

EZREDES Ennyi elég?

RITA Máskülönben nem is volna jogod rám.

EZREDES Ide teszem.

RITA Túl jó vagyok én neked.

EZREDES Tegnap is hívtalak, meg tegnapelőtt.

RITA Na és?

EZREDES Csak tán jogom van megkérdezni, hogy merre jártál?

RITA Merre jártam volna, dolgoztam.

EZREDES Itt kerestelek először. Azt mondták, szabadnapos vagy.

RITA Emlékszem már, egy szépfiúval voltam.

EZREDES Figyelmeztettelek már, hogy felejtsd el az ilyen vicceidet.

RITA Ki mondta, hogy viccelek, he? Senkinek nem tartozom számadással.

EZREDES Kis lotyó.

RITA Ha megcsallak, no és? Sőt még csak meg se csallak, hisz mi is köt össze minket? Ez talán?

EZREDES Mi tart engem vissza, hogy...

RITA És most mi lesz, he?

EZREDES Legalább ne nevetnél, te dög.

A lokálban, délután.

LÁNY Hát te? Csak magadban beszélsz itt?

KOVÁCS Beszélni könnyebb, mint hallgatni, nem tudtad?

LÁNY Be fogsz golyózni, szerintem

KOVÁCS Kopj le.

LÁNY Kis hülye. *(el)*

Fiú jön, mint pincér, sört tesz elé, és kitölti. El

KOVÁCS Milyen hűséges város ez. Verik le a címereket.

EZREDES *(lejön az emeletről)* Kovács, nahát, Kovács. Üdvözlöm, fiam! Rég láttam.

KOVÁCS Ezredes úr. *(kényszeredetten)* Meg sem kérdezem, mi újság odabenn. Velem tart?

EZREDES Mennem kell, fiam.

KOVÁCS A hadsereg... úgy kell ennek az országnak, mint halottnak a napszemüveg.

EZREDES Maga... most el van keseredve, fiam.

KOVÁCS Nézze, milyen üres éjszaka ez a város, ezredes úr! Olyan üres, akár a maga Ritájának a szíve, ugyanis, ha meg nem sértem... *(gúnyosan elmosolyodik)*

EZREDES Figyelj ide, Kovács. Tudod, hogy én valaha mennyire kedveltelek. Bár lehet, hogy te már nem is emlékszel erre.

KOVÁCS *(kedvetlenül)* Többet tudok, mint gondolná. Magának köszönhetem, hogy nem a sitten ülök, és futni hagytak.

EZREDES Hagyjad ezt. Én csak azt akarom neked mondani, hogy... embereld meg magad.

KOVÁCS *(hirtelen)* Maga jobb nőt érdemelne. Maga szebb életet érdemelne. Maga egy jó ember! *(nevet)* Maga nem is katonatiszt.

nézik egymást

KOVÁCS Bocsánat.

EZREDES *(leül)* Úgy hallom, beszélni akartál velem.

KOVÁCS Ha elfogad tanácsot egy fiatalabbtól, ezredes úr... hagyja ezt a Ritát.

EZREDES Miről akartál velem beszélni?

KOVÁCS Úgy hallom... nincs betöltve a főnöki állás ott, a raktárban. Úgy hallom, nyugdíjba ment az öreg Mayer. Ezt civil is betöltheti, nem igaz?

EZREDES Mi bajod neked a Ritával? Hisz kollégák ő meg a te feleséged.

KOVÁCS Ha maga szólna egy jó szót miattam... szívesen lennék én a raktárfőnök odabenn.

EZREDES *(nem figyel rá)* Gazdag akarsz lenni?

KOVÁCS Odanézzzen! Kijöttek a lányok, kezdődik a műsor.

EZREDES *(szomorúan nézi őket)* A fenébe.

Ugyanott, hárman

FIÚ *(jön)* Hozhatok még valamit?

KOVÁCS Ezredes úr, mit parancsol?

EZREDES *(a fiúnak)* Mintha nem tudnád, hogy mit iszom, te marha. Na, szedd a lábad.

FIÚ *(sápadtan el)*

KOVÁCS Gyakran jár ide, igaz, ezredes úr. Látom, ismeri ezt a fiút is.

EZREDES Hogy ismerem-e? Ez jó, hogy ismerem-e.

A mulatóban hátul, ketten

JÚLIA Hát neked mi bajod? Ha ilyen mogorva képpel jössz-mész, a Bandika szólni fog érte.

FIÚ Nincs szebb, mint a neonfény. Tudod, hogy már ráncosodsz?

JÚLIA Az egyik fiút, az elődödet ezért tette ki. Ilyesmiért. A Bandika csak a vidám alkalmazottakat szereti.

FIÚ Te már régóta itt dolgozol, igaz?

JÚLIA Kimerültnek látszol.

FIÚ Csak járok az asztalok között, és hallgatom, mi mindent beszélnek az emberek. Mindenféle állatságot beszélnek, mindent, csak azt nem, ami fontos.

JÚLIA De gyerek vagy te még.

Az asztalnál ketten

EZREDES *(végig iszik)* Elég baj. Mi lesz ebből az országból? Én nem akarok hibáztatni senkit sem, de mégis? Köztünk legyen mondva, kik ezek? Csak nevetek. Hát vége lett, hát vége bírt lenni? Rám is mikor kerül sor? Ötvenkét éves vagyok. Tiszti parolim van, csillagrendem van, vesehomokom van, mim van még? Tisztességes ember maradtam. Moslékos idők, mindenki beleönti a szíve keserűségét.

KOVÁCS Ezek civilek, ezredes úr.

EZREDES Valami baj lebeg a levegőben, mint a dög a vízben, valami romlik, valami pusztul, a múltam romlott meg, valami baj van. Valami baj van velem.

KOVÁCS Úristen, hát mutasson egyet, akivel semmi baj.

EZREDES A kölyökkorom jár az eszemben. Minek ennyi emlék egy embernek? Cseléd voltam gyerekeknek, ha öreg leszek, lehet, megint csak cseléd leszek. Ami közben volt, már ma is olyan csak, mint az álom. Ki hinné?

KOVÁCS Csak egyet mutasson.

EZREDES Ez a kurva bal lábam. Csak zsibbad mindig. És mihez kezd egy lövészezredes, ha leszerel?

KOVÁCS Hordja a kitüntetéseit.

EZREDES Már senki se viseli őket, én se. A szentségit, bármit a francba küldenék, ha hinnék még bármiben, de hát a fügelevél elszállt, a becsület meg kurva lett.

KOVÁCS Nohát, megbánta végül az egészet?

EZREDES Semmit nem bántam meg. Csak remeg a kezem, látod, öcsém? Még néhány év, és a csikket se tudom elnyomni. Beteg ember lettem, még ezt a húgyot se szabadna innom. Talán csak azt bánom, hogy a családomban senkiből se lett ember.

KOVÁCS Ember?

EZREDES *(suttog)* Túl sokat figyeltem magamra.

KOVÁCS Milyen nyugodtan mondja ezeket a dolgokat, milyen csendes bír lenni. Milyen csendes. Nem érez senki semmit se, csak én.

EZREDES Nem vagyok nyugodt. Csak fekszem otthon az ágyon, és jár a fejemben minden. Futnak a repedések a falon, mint a háló, és ott vagyok benne én. Nem vagyok nyugodt. Talán túl sok emlékem van, rág a franc belül. Nő bennem a harag, fiam, a véremet eszi.

KOVÁCS Túl sokat beszélünk, inkább igyunk.

EZREDES Úgyis odavan minden, én meg csak szégyellem magam. Édes fiam, én rohadtul szerettem itt élni. Az embernek a rohadt percei lettek a legjobb percei. Csak arra van jogom, hogy én menjek elől.

KOVÁCS Félek, hogy mára már csak a dögunalom maradt, meg a vodka, ezredes úr. Maga úriember, de nem sokan vannak ma ilyenek.

EZREDES Akkor te minek vágysz vissza, mondd?

KOVÁCS Én ezt tanultam.

EZREDES A fegyverkereskedést? És mit még, fiam?

KOVÁCS *(hallgat)* Ne keserítsen, ezredes úr. Én nem vagyok ilyen rongy.

FIÚ *(jön)*

EZREDES Kiabálok, mi? Hát hadd kiabáljak, miért ne tenném, mi? Ki tiltja meg?

FIÚ Menjünk haza, kérlek. Hívtam taxit, kinn vár. Fáradt vagy, apa.

EZREDES Fáradt... Be vagyok rúgva, mint egy állat, fiam, már megint be vagyok rúgva, csesszétek meg. *(hagyja magát eltámogatni)*

A hadnagy az asztalra borulva alszik

A bejáratnál, hárman

JÚLIA Ezredes úr...

EZREDES *(ittasan)* Asszonyom?

JÚLIA Elnézést, hogy egy pillanatra feltartom. Látásból már talán ismer engem, ahogy én is magát, én itt dolgozom, mint táncos...

EZREDES Semmi baj, semmiség. Mi bántja?

JÚLIA Kovács hadnagy, akivel az előbb beszélt, a férjem. Először is arra kérem, ne mondja meg neki, hogy mi beszéltünk egymással.

EZREDES Maga zavarban van, esküszöm.

JÚLIA Én tudom, mi bántja a férjemet, és emlékszem még, milyen volt azelőtt, és mi lett belőle mára. A pere, ami volt... tudom, hogy hibázott, de... Ezredes úr, ha egy perújrafelvétel lenne!

EZREDES *(nevet)* Perújrafelvétel!

JÚLIA *(észreveszi, hogy nem józan)* Ha akarná, maga meg tudná tenni.

EZREDES Meglesett a kapuban, ez kedves!

JÚLIA Mit is mondhatnék önnek...

EZREDES Esküszöm, nem értem, mit akarhat tőlem.

JÚLIA Csak belátást...

EZREDES Az ön hadnagya...

JÚLIA Önnek szava van mindenütt...

EZREDES ...orosz fegyverrel kereskedett. *(nevet)*

JÚLIA Csúfot űz belőlem?

EZREDES Kit érdekelt, hogy csinálta! De hogy lebukott, súlyos hiba!

JÚLIA Elszomorít, hogy így látom magát. Hát mégse értjük meg egymást?

EZREDES *(Megcsípi az állát)* Magát szánom inkább, kis kisasszony, hisz a Kovács hadnagy úr... eh, kölyök még... Majd kibírja.

Ugyanott, egyedül

JÚLIA *(szomorúan bemegy)* Beivott ő is, én kis szegénylegényem... Hogy patakzik a homloka! Rólam álmodik vajon? *(megsimogatja, a hadnagy felnéz)*

Az öltözőben, ketten

JÚLIA Tőle kaptam, régen már.

RITA Régen, régen, minden rég lesz egyszer... végül mindent elvisz az ördög.

JÚLIA Szerintem nem szeret már, nem szeret többé.

RITA Szép gyűrű, de szép. Ne add el soha. Gavallér legény. Fizet, mint a katonatiszt...

JÚLIA A tiéd lehet.

RITA *(nem figyel)* Csak fizessen mind, csak fizessen is. *(fásultan)* Minek is akarsz te férjhez menni, mondd meg?

JÚLIA Reggel hánytam.

RITA Első hívás. Három perc, Júliácska.

JÚLIA Nem tudom, mit kéne tennem.

RITA Ne sírj már, ne sírj. A szemetek, hát megérnek ennyit?

JÚLIA Te mindig tudod talán, hogy mit miért csinálsz?

RITA Az abortuszod tavaly, mi? Büntudatod van?

JÚLIA Úgy akarta. Rohadt vagyok. És most, ha most megint?

RITA Büntudatod van?

JÚLIA Már semmit se tudok.

RITA Húzd ki a szemed.

JÚLIA Már szép se vagyok.

Egyedül

JÚLIA *(megnézi, mit olvasott a másik lány)* Meghámozzuk, karikára vágjuk, és sós vízben puhára főzzük. Ha megfőtt, a vizet megecetezzük, az edényt letakarjuk, és öt percig állni hagyjuk. Úgy érzem, mintha minden haldokolna.

Ketten, elfüggönyözött szobában

RITA *(görcsösen mellére öleli a fiút)* Te kis hülye... kicsike szentem.

FIÚ *(lázasan kibontakozik)* És te? Meddig lesz még ez így? Vagy már nem szeretsz?

RITA Drága...

FIÚ Bízol bennem, mondd? De igazán! Ha te és én...

RITA Igen? Mondd, drága. Igen?

Az öltözőben, ketten

KOVÁCS *(öleli)* Csak nem félsz, Júliácska? Mellettem félsz? El kéne jönnöd innen.

JÚLIA Ugyan.

KOVÁCS Szeretném, ha egész nap csak engem várnál. Önzés ez?

JÚLIA Rád várok egész nap így is.

KOVÁCS Érted még bankot is rabolnék.

JÚLIA *(simogatja)* Nem szeretném, ha ilyesmit csinálnál.

KOVÁCS Embert is ölnék.

Júlia nevet

Bármit, bármit, tündérem. Jelent ez egyáltalán neked valamit?

JÚLIA Szép erkölcsök! A családszerető útonálló, akit meleg vacsorával várnak...

KOVÁCS Mit szólnál, ha egy szép nap egyszerre csak gazdagok lennénk, he?

Júlia nevet

KOVÁCS Egy amerikai nagybácsi! *(ölbe kapja Júliát)*

Ketten, az utcán

FÓRIS Nahát, ez itt, ez a ház a Vörös Kakas... Jártam odabenn. Sok pénz vár minket itt, csak egy lemez mögött. Menni fog.

KOVÁCS A Vörös Kakas? Ember, nem lehet!

FÓRIS Mért ne lehetne, ha mindent lehet? Szánd el magad.

KOVÁCS Éjjel kutya jár hátul és őr.

FÓRIS Embernek pénz, kutyának méreg. Véres húsba gyúrom, úgy enni fogja.

KOVÁCS Ez vad dolog, nagyon vad.

FÓRIS Holnap szabadnap, a lányok otthon ülnek, itt meg mi bálozunk.

KOVÁCS És ha telihold lesz az éjszaka? Vagy ha az őr felébred, és a kutyát szólongatja?

FÓRIS Az őr a te gondod, ha így van. Remélem, nem értettük félre egymást? He, remélem?

KOVÁCS Ott a kutya, sétál! Most erre néz. Tűnjünk el innen.

FÓRIS Holnap, holnap. Ugrálhatsz, vörös kakas.

KOVÁCS Gyerünk, gyerünk el innen.

FÓRIS Piszkos emlékeim vannak erről a helyről.

KOVÁCS És, ha világít a hold?

FÓRIS Nézz körbe, nézz, ebből urak leszünk.

Ketten

BANDIKA Hát vége, vége a napnak, igaz? Sok ez, sok ez. Aludni fogsz?

FIÚ Megyek haza, és igen.

BANDIKA Veszélyes ilyenkor hajnalban járni. Hát csak okosan. Kerüld a rossz társaságot. Hallod? Okosan hazáig.

FIÚ De ha én nem akarok okos lenni?

BANDIKA Szinte félek, miket beszélsz! Ne keveredj senkivel! Aztán megvan a baj. És melyik az ok, és melyik az okozat? Senkit se érdekel. És megvan a baj. Hallod? Kerüld a rossz társaságot!

Reggel az öltözőben, ketten

KOVÁCS Júlia? Merre van?

RITA Honnan tudjam? Mindjárt jönnie kell.

KOVÁCS Ez baró! Soha nem bír ott lenni, ahol én keresem. Ideje, hogy meg-re-gu-láz-zam...

RITA Ideges vagy?

KOVÁCS Mondjuk. Neked meg mi bajod?

RITA Nem szeretném, ha még egyszer kopogás nélkül jönne ide be. Vagy legalább köszönj.

KOVÁCS Csak az a kérdés, hogy hogy köszönjek. *(váratlanul megcsókolja)*

RITA Ezt még egyszer meg ne próbáld.

KOVÁCS Nahát... így még jobban tetszel.

RITA Imádkozz, hogy ne mondjam el a Júliának. Kispofám, jobb, ha eltűnsz innét. Értesz, ugye?

KOVÁCS És, ha nem értelek?

RITA Legalább ne vigyorognál.

Ketten

KEGLEVICH Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer egy pár... Egyszer lerajzoltad magatokat, megvan még?

KOVÁCS Elveszett. Szóval mit szólsz? Én eladom, az áfán meg osztozunk.

KEGLEVICH Nem is figyelsz! A Júlia meg te egy szobában ültök, a Júlia egy kutyát simogat, és az egész rajz vidám.

KOVÁCS Nem emlékszem semmi ilyesmire. És a tervem?

KEGLEVICH Jobb lenne, ha kimaradnál az ilyesmikből.

KOVÁCS Ebben voltaképpen nincs semmi. Szerinted?

KEGLEVICH Van már a rovásodon.

KOVÁCS Csak addig rizikós, amíg meg nincs, nem így van? Nélküled nehezebb lesz, de... Majd irigykedsz.

KEGLEVICH Már megbuktál egy üzleten.

KOVÁCS *(vállat von)* Azelőtt.

KEGLEVICH Rossz véged lesz, Kovács.

KOVÁCS *(hintázik a széken)* Füstből fújok menyasszonyt magamnak. Karika a lába, karika a melle, jaj, de nagyon szép. *(nagyokat szív a cigarettán)* Hattyú a nyaka, ingó-bingó dereka, ringó vonása, szép bokája.

KEGLEVICH *(elhessenti a felhőt)* Nem hiszem el, hogy elveszett! Mennyit nevettek, mindenkinek mutattad.

KOVÁCS Üres a ház, füstbe ment a menyasszony.

KEGLEVICH Legalább másoltad volna le. Csak egy fénymásolat.

KOVÁCS Persze, te valamikor odáig voltál a Júliáért. És kedvelt téged ő is, nem jól tudom? Míg a színre nem léptem én, he? He? Ez jó, hogy hallgat!

KEGLEVICH Ebből meg maradj ki. Szerencsére ő okosabb, a te Júliád.

KOVÁCS Csak néha úgy elő ne venné az okoskodás.

KEGLEVICH Szép, okos, hűséges, szerencséd van, csak el ne veszítsd.

KOVÁCS Örökáron az enyém.

KEGLEVICH Elszorul a szívem, ha rátok gondolok.

KOVÁCS Mindegy. Egy nap, két nap, és mindenen túl vagyok.

KEGLEVICH Nem tervezel semmit. Pedig már a jövő sem a régi.

KOVÁCS Összevissza beszélünk.

KEGLEVICH Gyerek vagy. Tíz év múlva más mentséget kell keresned.

KOVÁCS Mindig ilyen leszek! Mindig! Ilyen voltam mindig, és ilyen is leszek! Halhatatlan vagyok! *(nevet)*

Reggeli szoba, ketten

JÚLIA *(vasal)*

Egy boszorka van három fia van
Iskolába jár az egy
másik bocskort varrni megy
harmadik itt a padon
dudáját fújja nagyon
dana dana dan
de szép hangja van

KOVÁCS Miféle ostoba dalocska ez? Megfulladok itt, micsoda odú.

JÚLIA Tegyek fel teát?

KOVÁCS Mindjárt menned kell. Nem hideg ez a padló, ha mezítláb jársz?

JÚLIA Megszoktam.

KOVÁCS *(szemközt a házfalat nézi)* Téglák a falban, akár egy díszszemle. Vörösek, mind szégyenkezik. Bárcsak tényleg a feleségem volnál! Bárcsak boldogan élnénk!

JÚLIA Felteszek egy teát.

KOVÁCS Ideje menned.

JÚLIA Hetek óta lesed odaát a tűzfalat.

KOVÁCS Mintha legalábbis tripperem volna.

JÚLIA Nem értem, mit mondasz?

KOVÁCS Ha te nem volnál, már a jégen guggolnék, alighanem. Visszatartasz a rossz társaságtól. *(gúnyosan)* Hogy is köszönjem meg?

JÚLIA Nem kell megköszönnöd.

KOVÁCS De kell.

JÚLIA Hagyjál.

KOVÁCS De igazán.

JÚLIA Maradj egy kicsit, nagyon kérlek.

KOVÁCS De én olyan hálás vagyok.

JÚLIA *(kifakad)* Nagyon kérlek, hagyj végre békén. Napok óta részegen jössz haza, éjszaka...

KOVÁCS Én?

JÚLIA Hagyjuk.

KOVÁCS És? Baj talán? Hallgatsz? Alighanem piszkálja a kis csőrödöt.

JÚLIA Csak nevetgélj.

KOVÁCS Jókedvem van.

JÚLIA És mi okod rá?

KOVÁCS Dehát végül is szerelmes vagyok. És egy szép lány is szerelmes belém! Hogyne lennék jókedvű. *(nem tudni, gúnyolódik-e)* A királlyal se cserélnék.

JÚLIA Örülök.

KOVÁCSA világ legszebb kislánya az ingeimet vasalja.

JÚLIA ...Szépen kérlek...

KOVÁCS Mos rám, nehogy mosdatlan legyek. Csak a szám ne lenne mosdatlan néha! A kiejtésem! Hiába na, a külváros...

JÚLIA Semmibe se veszel engem.

KOVÁCS Mennyi panasz, mennyi sóhaj! Felkorbácsolod a szerelmemet. Ha tudnád, néha hogy elővesz a lelkiismeret furdalás! Mégiscsak érző lény vagyok! Csak rád nézek néha, és ezt mondom magamban: Ez a lány jobbat érdemelne. Ez a lány szebbet érdemelne. Kibabrált veled az élet, szerelmem.

JÚLIA Ilyenkor szórakoztatónak találod magad?

KOVÁCS Hogy semmibe se veszek! Hát! Sokra tartalak, nagyon is sokra. Soha nem is hagytál szarban engem, ugye? Megmondom most is világosan, hogy az ezredes az este nálatok fog kikötni, habár kirúgta az a kis kurvinca. Úgyhogy egyedül fog iszogatni az este az ezredes úr, ráérős hangulatban, tudom minden szokását. Kedves legyél hozzá, aranyom, nagyon kedves.

JÚLIA Hogy értsem ezt?

KOVÁCS Okos nő megérti a hangsúlyokat.

A lokálban, asztalnál, ketten

KOVÁCS Milyen kedves vagy te itt mindenkivel.

JÚLIA Angyalom, ez is a munkámhoz tartozik.

KOVÁCS Csak nem rontom a boltodat?

JÚLIA Leszokhatnál már erről.

KOVÁCS Fárasztó vagyok?

JÚLIA Fárasztó vagy.

KOVÁCS *(gyerekesen)* Figyelj... szeretsz még?

JÚLIA *(könnybe lábad a szeme)* Te kis hülye, te.

KOVÁCS Néha... annyira félek, hogy már nem is szeretsz

Többen nézik őket.

Ugyanott

KOVÁCS Nocsak, nem jött el.

JÚLIA Kicsoda?

KOVÁCS Legalább kettesben maradunk.

JÚLIA Húsz percem van még.

KOVÁCS Nagyon fellélegeztél.

JÚLIA Figyelj...

KOVÁCS Igen?

JÚLIA Nem vagyok sápadt?

KOVÁCS Mondjuk.

JÚLIA A világítás teszi.

KOVÁCS Szép lány ez a barátnőd.

JÚLIA A Rita?

KOVÁCS Beajánlhatnál nála...

JÚLIA *(nem azonnal)* Tetszik?

KOVÁCS Hogy zavarba jött!

Ugyanott

KOVÁCS *(angyalian)* Na, mitől vagy ilyen kis szomorú, mondd már. Mi mindig mindent meg tudunk beszélni, emlékszel?

JÚLIA Igenis, hadnagy úr.

KOVÁCSA tisztelgéshez sapka is kell, várj csak.

JÚLIA Emlékszel, mikor tanítottad?

KOVÁCS Közel a garnizon, a fogason mindig van belőle. Nocsak, nocsak!

JÚLIA Jól áll?

KOVÁCS *(vigorog, mint egy ördögfióka)* Ez ördögien izgató.

JÚLIA *(ártatlanul)* Szóval ez még téged is érdekel. Na, tetszem, he?

KOVÁCS Egy derékszj kéne még.

JÚLIA Hadnagy úr, és ami nekem kéne?

KOVÁCS Mi hiányzik neked még, tündérem, a boldogsághoz?

JÚLIA Ugye mától kedvesebb leszel?

KOVÁCS Hát hogyan lenne? De nem vagyok talán már most is épp eléggé kedves?

JÚLIA Néha van még némi hía.

KOVÁCS Csípje meg a hía... A pofikáját.

JÚLIA A pofikámat.

KOVÁCS A...

JÚLIA De hadnagy úr! Nem vagyunk egyedül ám!

Ugyanott

JÚLIA Ugye, még szeretsz engem?

KOVÁCS Valljak szerelmet?

JÚLIA Hát elég régen tetted.

KOVÁCS De hát az előbb beszéltük meg, hogy nekem a Rita tetszik. Megy ez így?

JÚLIA Talán, ha erőlteted egy kicsit.

KOVÁCS Te nem eszel?

JÚLIA Nem szoktam ilyenkor.

KOVÁCS Egyél az enyémből.

JÚLIA Bifsztek? Nem eszem sose, mert véres.

KOVÁCSA A kedvemért! Így teljesen legyengülsz.

JÚLIA *(nevet)* Egy kicsit?

KOVÁCS Csak egy katonát.

JÚLIA Egy katonát? *(eszik)* Nem kívánom.

KOVÁCS Ha megeszed az egészet, elmondom neked, hogy mit gondolok rólad, de igazán.

JÚLIA Hogyhogy igazán?

KOVÁCS Nem is vagy kíváncsi?

JÚLIA Az az igazság, hogy egy kicsit rosszul vagyok.

KOVÁCS Ennyit se jelentek neked? Ugye, jólesik?

JÚLIA *(már nem jókedvűen)* Valamit tényleg akarok kérdezni tőled.

KOVÁCS Milyen finom. Nyers is, véres is. Micsoda gyönyörűség is ez az én táncosnőm.

JÚLIA Valamit már régen meg kéne beszélünk. *(erőtlenül)* Rosszul vagyok.

KOVÁCS Edd meg csak nyugodtan, vagy ez már nem ízlik? Aranybogaram, virágom, kis tündérmadár! Hisz itt vagyok én, bármi bajod esne. Ki merne bántani? Jobban esik úgy, ha közben simogatlak, igaz? Miért nem szólsz, mi baj? Napok óta alig látlak enni. Valami oka kell, hogy legyen ennek. Megjavítjuk most a kis étvágyadat, jó, tündérvirág? Csak egyél! Bátorság, Júlia, bátorság. Falj csak be mindent, mint egy csinos kis keselyű. Mindenki mosolyog, látod, milyen jó játékot találtunk? Rajta, eszik szépen Júliácska... csak szépen, egyet még a kedvemért.

JÚLIA *(elfut)*

KOVÁCS Hallják, hogy öklendezik? Undorító.

Szoba

JÚLIA Sár a csizmádon, mi ez? Hol jártál eddig, csak várlak...

KOVÁCS Célba lőttünk kóbor kutyákra, a barátaim, meg én. A külvárosban sár van.

JÚLIA Elmúlt egy óra is... de nem, megállt az óra...

KOVÁCS Csak forgolódsz az ágyon, miért nem alszol? Mit vársz te mindig?

JÚLIA Sokat ittál, aludj...

KOVÁCS Hallgass, te béka, vagy beléd töröljem a csizmám? Fekete sár a lepedőn, ez költői, és kutyaszőr, ez bűdös. Majdnem megmart egy dög... Veszélyesek! Kinyúlt egy, kinyúlt, vicsorgott, de vége.

JÚLIA Kérlek, aludj, hozzádbújok, mint régen, látod? Mindjárt elalszol.

KOVÁCS Kussolj már, gondolkodnom kell, nagyon kell gondolkodnom.

JÚLIA Múlt éjjel kiáltoztál...

KOVÁCS Mit? Álmomban? Gyűlölöm, ha kihallgatsz...

JÚLIA Húzd le a csizmád, kedves, úgy hamarabb elalszol. Vagy engeded nekem?

KOVÁCS Az ezredes? Helyes, helyes. Vigyorog rám nagyon, így kell, kis szukám.

JÚLIA Rémeket látsz, sose tenném.

KOVÁCS Amit mondok, azt teszed. Ha akarom, megteszed neki, akárhányszor is.

JÚLIA Mindjárt itt a reggel, aludj, nagyon kérek. Ha nem alszol hajnalig, akkor fáradt vagy és durva.

KOVÁCS Csak nyögj és nyafogj, gyúrd a párnád, helyes. Megteszed majd még a hadbíró őrnagy úrnak is. Őrnagyocska, megnézett a múltkor, tetszel neki.

JÚLIA Soha...

KOVÁCS Undorodsz? Nálad semmivel se rosszabb, vagy nálam. Mi hasznodat vehetném mégis... Elkopik talán? A világ rendje, hogy azt tedd, amit mondok.

JÚLIA Értsd meg, soha.

KOVÁCS Mióta van szokásban, hogy ellentmondj nekem, Júlia? Újféle módi volna, hogy a nyúl viszi a puskát? Újféle divat, hogy a szavamba vágysz? Maholnap kushadni fogok a sarokban és lapulni, mint egy varangy, s csak reszketve nézni rád, igen? Bóbitában fogadom a vendégeid, akár egy cseléd? Megnő a hangod, ideje lesz meglapulnom. Így van? Legyek a lovászkod? A sofőröd? A kutyád?

JÚLIA Csak dühbe lovalod magad.

KOVÁCS De nem lehet elérni mégse, hogy a Júliácska vissza ne szólna. Nem lehet megállni, hogy a szavát ne halljam. Hogy reggeltől estig a nyelvét ne köszörülne... eláztatsz, amerre jársz. Rólam jár a szád, hogy milyen vagyok veled. Rossz, igaz? Megvert az Isten veled, ócska rongy.

JÚLIA Elég volt. Aludj.

KOVÁCS *(utánozza)* Reggeltől estig a mézes-mázos beszéd. Érted a módját, hogy hass rám. S ha nem használ, már parancsol, az édes Júlia! Nem tűröm tovább, nem tűröm, eleget tűrtem, visszafogtam magam! Nem tűröm, egy szó és megöllek...

JÚLIA Örült. Engedj el. Örült. Hova rángatsz?

KOVÁCS Ideje volt, hogy megneveljelek. Ideje volt, hogy a kezembe kerülj. Ideje volt, ideje, hogy megértsd, mi lesz, ha túlmész minden határon.

JÚLIA Hogy gyűlöllek!

KOVÁCS És látod, mit csináltál? Disznóól, szeméthalom, a tükör felborult, s a szék, s összetörted a kis vázádat is. Söpörd fel, lódulj, különben...

JÚLIA Nem bírok felállni. Feldőlt a bábu.

KOVÁCS Én állítsalak fel, igen? Nézd, mit csináltál...

JÚLIA A hajam! Fáj, ne bánts.

KOVÁCS Fáradt vagyok *(az ágy szélére rogy, simogatja a lányt)* Dolgozni mészh, igaz? Várlak nagyon, siess haza. *(kínlódik)* Miért nézel így, kis bogár?

Az utcán

I. POLGÁR Lassan kúszik elő városra a csend, és hangokat zabál, itt az éjszaka. Hallja? Csak ott szórakoznak, ott. Ott van a nagy élet! Vagy én érzem úgy, hogy minden lépésnél az álmoság dorombol, az útba fekszik, és úgy hízeleg. Menjünk aludni, nem?

II. POLGÁR Lusta vagyok nézni, és lusta hallani, mondom is mindig magamban. Minek is nézni-hallani annyit? De hát muszáj! Csak úgy történnek a dolgok, napra-nap, csak bámulom, hogy tud ennyi dolog történni folyton? Káromkodni tudnék, ha eszembe jut, de hát minek is történik annyi minden?

I. POLGÁR Az embernek változik a kedélye, ma ezt mondja maga is, holnap azt egyszer csak nevet és nevet, másszor csak nyögne meg sírna értelmetlenül. Minden mindig összevissza van, és láthatóan minden céltalan, látja, élni vágyik minden porcikája, de minek, ha a végén meg mind kimúlik? Volt-nincs, pfuj, az ember csak megkérdezi, ha volt, hát minek volt?

II. POLGÁR Mit tud, aki ezt se tudja? Hát semminek! Jobb ha rájön, előbb-utóbb úgyis kőbe préseli az embert csonttól bőrig a kiábrándulás, a húsa a csalódás, az ina a minden-mindegy, végre is nincs más, ami egybetartsa, csak a megszokás, ami meg a barmok erénye. A zenitre törekszik a sok kis szentjánosbogár, és dicsfényt liheg. Hát nem jobb csak aludni végig?

Gyerünk, folytassuk, ha már félig belekezdünk, erre való úgyis az éjszaka. Jó éjt, uram, és szép álmokat!

I. POLGÁR Jó éjszakát úgyszintén, magának is.

II. POLGÁR És szép álmokat, ha mondom, szép álmokat.

egyedül

KOVÁCS Csak a tükörképem kísért idáig. Lám, az ember mindig csak magára marad. Milyen buta dolog, hogy dobog a szívem! Gyerünk már! Felkelt a nap. Itt hagyott, a rohadt anyját. Mind gyanakszanak! *(kiköp)* Majd holnap, magam.

A mulatóban

BANDIKA Hát neked mi bajod, kislány? Hívjak egy szépfiút, hogy udvaroljon neked kicsit? Nem bírom, ha az én széplányaim szomorúak.

JÚLIA Mit veszel te észre, Bandika, mit veszel te észre? Semmit se veszel észre. Csak a sörödön jár az eszed, meg az artistáidon. Miféle séf az, akinek már azt se hiszik el, ha ölelgeti a lányokat.

BANDIKA *(kedélyesen)* Másrészt meg, ha terhes vagy, kirúglak, tudod.

JÚLIA Minél kevesebb a hajad, annál sötétebben gondolkodsz, Bandika. Adhatnál magadra egy kicsit. Néha mást is felvehetnél, mint ezt a kockás zakót. A vendégek csak úgy hívnak: az a dagadt vigéc. Hiszen még a bőröd alatt is pénz van.

BANDIKA Uraim! Hölgyeim! Hogy kivagyok festve, kérem ne zavarja önt se, meg önt, ne nézzék, hogy a hajam bodros, meg nicsak, nem is a sajátom...

A műsor

BANDIKA Vagy utálják talán a kapitalistát, aki fényes cilinderben szív kövér szívat, aminek illatától a proli berúg? Utálják, hogy egész nap csak szórakozik, és ölelgetik a hosszúlábú lányok? De ki látja meg könnyeit, ha csókolózva lát egy ifjú párt? Hölgyeim! Urak! A szerelem! Jó attrakció! Szép attrakció! De, haha, keveset fizet. Szép menet! Elöl a szerelem sír, hátul a Kakas nevet. Csak tapsoljanak! Tapsoljanak!

(Játékbankót szór a Fortuna öléből)

Szobában

KOVÁCS Kurázs! Már itt vagyunk. De itt az ideje a szemed behunynod, nem bírom, mindig a tükörképem látom benne imbolyogni. S az én szemem? Vajon mit mutat...

RITA A szívét látom én, hadnagy úr, ott dobogni. Kék a szíve, egy adag indigó, egy adag kobalt.

KOVÁCS A katona szíve papundekliből van összehajtogatva, megnyálazva, s úgy összetapasztva, maga ezt nem tudhatja, kis kisasszony, így szól a szabályzat.

RITA A szeme, hadnagy úr, felkavart víz, tejfehér ég, árnyékba borulva, no lám, összevonja becses szemöldökét...

KOVÁCS Sokat fecsegsz. Megint ittál?

RITA Egyébként tán itt se volnék. Egyébként tán meg se ismerném az ilyen hadnagyokat. De valójában én nem iszok, soha. A Bandika mindjárt megválnék attól, aki zauf. Engem is kitesz nemsokára. Húzd le a csizmám! Eh, mit nevensz, vigyen el az ördög.

KOVÁCS De az eszmények, kis Rita, az eszmények. A hírnév! Gatyába kell ráznom ezeket a dolgokat. Igen, én becsvágyó vagyok. Nem vihet el az ördög, mert nem hiszek benne, ördög nincs, az ördög csak az árnyékom, csak én vagyok, meg te vagy.

RITA Hagyj, nincs kedvem most még.

KOVÁCS Nehéz veled, minek épp téged húztalak ki a pakliból? No hát, miért, mert te tetszel. Csak néha olyan nyűgös ne volnál.

RITA Milyen szép virágai nőnek itt a Júliának! Imádom a virágokat. *(beleszagol egybe)* Milyen szép az élet!

KOVÁCS Illat a szeretőm, a nyakamat körbefonja.

RITA Búzavirág, ez kék...ez vörös. Vörös - kék, ez Párizs. *(tapsol)* Párizs! *(finnyásan)* Én hűséges vagyok a vőlegényemhez.

KOVÁCS Ismerem én ezt. Azoknak a lányoknak, akik hűségesek a vőlegényükhöz, nem ilyen a szemük. Egészen nem ilyen...

RITA Teljesen elgyengítesz.

Lesminkelés

JÚLIA Lehet, hogy itt hagyom a mulatódat, Bandi.

BANDIKA Te? Te biztosan itt hagyod. Sajnálak is téged. Dehát az ilyen lányok nem szoktak soká megmaradni.

JÚLIA Legalább gyászolj egy kicsit.

BANDIKA Helyes. Hol a fekete zsakettem? *(bohóckodik, ugrál, vigyorog és grimaszol)*

Júlia nevet

ugyanott

BANDIKA *(izgatottan fülel)* Hallod? Megint, megint! Ki ne félne? Ezek az utcán... Kik ezek? Kik ezek?

JÚLIA Leszerelő katonák.

BANDIKA Talán... Munkanélküli lesz belőletek is, gazfickók.

JÚLIA Megszabadulsz tőlünk. A múlt héten is összetörték a mulatódat, Bandika.

BANDIKA Összetörték a nagytükrömet, mákvirágok... Nem jobb volna-e, ha elmennék más-hová, mégis? Mit tehetek itt... *(leskelődik)* Dehát ki parancsol a szívének, Júlia?

JÚLIA Hát ezért? A kisfiú? És semmit se sejt, mi? Máskülönben... csinos, csinos.

BANDIKA És, ha az?

Szobában, hárman

KOVÁCS Mit sírsz még, mit sírsz? Mit reméltél, meddig bírom ezt én? Mindent, amit velem teszel, te szuka?

JÚLIA Rita! Hogy éppen veled...

RITA Mit mondjak?

JÚLIA Semmit.

KOVÁCS Így van, semmit. Szépen nevezhetném magam férfinak, ha számadással tartoznék Júliának. Egy ilyenfélének...

JÚLIA Istenem! Hidd el, nem bírom tovább.

KOVÁCS Csak sírj, ahogy szoktál.

JÚLIA Szerettelek, te rohadt gazember...

KOVÁCS Szeretned is kell, tartozol ezzel nekem. Az utolsó lélegzetvételeig, ez a kötelességed.

RITA Miért teszel úgy, mint aki nem is sejtette?

JÚLIA Sejtettem én, nagyon is sejtettem. Sőt tudtam. Persze nem, hogy éppen te... eh, mindegy.

RITA Neked is vigyáznod kellett volna. Hetek óta ostromol ez a szemét, hogy állhattam volna ellen?

KOVÁCS Vigyázz a szádra.

RITA Nem kívánnám az ellenségemnek se még egyszer... mit gondolsz, öröm ez így? Kijózanodtam belőled, de örökre.

KOVÁCS Kussolj. És húzz el innét.

RITA Kidobsz, te senki? Nézz a szemembe, vagy nem bírsz? Vigyázz nagyon, a szemed elárul. A nőkkel, akár a kocsis... Valami bajod van neked fiam?

KOVÁCS Húzz el végre innét.

RITA *(Júliának)* És te? Csak hallgatsz, te szerencsétlen... én még sajnáltalak.

JÚLIA Menjetek mind a ketten.

RITA *(Júliának)* Mire vársz? Gyere velem...

JÚLIA *(sötétén)* Tűnj el innét.

RITA Hát le vagy szarva! Hülye! *(bevágja az ajtót)*

Ugyanott, ketten

Kovács a kését dobálja az ajtóba, az ágyról fekve.

JÚLIA Betelt a mérték, te szemét.

KOVÁCS *(halkan)* Júlia, igen, Júlia. Mindig ő. Júlia és a virágai. Júlia és a hadnagya. Te még mindig azt hiszed, hogy minden megvehető? A kutyád vagyok, igaz? A kutya szomorú, az úrnője egész nap felé se néz. Fut a pénze után. Társaságba jár. Programot csinál a barátnőivel.

Hogy hízeleg a kutya, Júliácska? Az úrnője lábához dörgölőzik. Mit kér a kutya, Júliácska? Bármivel beéri. Kutya vagyok, tévedésből vagy velem, azóta bánod. Nyomasztó, bizony, ha egész nap vár valaki, akihez nincs kedved sietni. *(angyalian)* Rámuntál? Váljunk el...

JÚLIA Te szemét, öntelt senki!

KOVÁCS Ó, mi történt! Na lám, a bábu életre kelt, öröm látni, hogy a fércelt szívben vér kering fűrészpör helyett! Ez a nő itt több volna mégis, mint egy buta tök? Egy szép, üres fejecske?... Na lám! Fogott volna a szép szó, a tanítgatás?

Júlia csukladozva zokog a padlón

KOVÁCS *(felemeli a fejét, nem éppen gyengéden. Kedvesen)* Akarsz még válni, mondd?

JÚLIA *(a festék folyik az arcán)* Olyan egyedül vagyok.

Kovács melléereszkedik, és egy papír zsebkendővel az arcát törölgeti.

Júlia még mindig sír

A mulatóban, ketten (pótjelenet)

FIÚ Igen?

KEGLEVICH A Kovácsot keresem, a volt hadnagyot. Ismeri?

FIÚ A Júlia férje... tegnap letépte a nyakából ezt a medált, és odavágta. Ha látnám a Júliát, visszaadnám neki.

KEGLEVICH Hát Szűzmáriával fizetett, mi? Vad bír lenni. Majd odaadom.

FIÚ Semmi közöm hozzá, ki milyen. Ott jön máskülönben. *(el)*

KEGLEVICH Milyen koravén arc. Az ilyenből csúf öreg lesz, vagy korai halott.

Ketten

KOVÁCS Olyan gyanús csend van, hogy az embernek kedve volna egy jó nagyot ordítani.

KEGLEVICH Elszántam magam, hogy beszélek veled.

KOVÁCS De én meg nem veled beszélek.

KEGLEVICH Ezt itt hagytad tegnap.

KOVÁCS Részeged nem szolgálnak ki, alighanem. De hát melyikünk részeg? Meleg van itt, a francba, szakad rólam a víz, hogy az ember ilyen melegben meg ne vesszen.

KEGLEVICH Hideg van inkább. Hajt a véred, látom. A jégen jársz, Kovács.

KOVÁCS Csak benned bízom!

KEGLEVICH A Júliádat ölelgesd.

KOVÁCS Sötét ringyó, eszembe se juttasd. Káromkodszt, ha azt mondd, Júlia.

KEGLEVICH Szép lány, nagyon szép. Hagyd rám végrendeletben.

KOVÁCS Egy kurva, egy ringyó! Ismerem kívül-belül. Ha akarom, veled is elmegy. Ha én akarom, úgy lesz.

KEGLEVICH Hazamegyek, és sajnállak.

KOVÁCS Ismerem minden porcikáját. Azt csinál, amit mondok neki, különben... Mit nevetsz, he?

KEGLEVICH Miket beszélsz, ember!

KOVÁCS Így van, ahogy mondom.

KEGLEVICH Majd előbb átöltözöm hozzá!

KOVÁCS Ha meglátja bárki, azt mondja rá: ilyet rendelt az orvos. Hiszen minden világos. A nap vakít így.

KEGLEVICH Szedd össze magad. A barátságunkra kérlek. A barátságunk emlékére.

KOVÁCS Pofa súlyba, és igyunk! Éljenek a nők! Éljenek a kis kurvák! *(akadozva)* Félek hogy el fogok tűnni, és nem leszek semmi sem. És hogy emlékszik majd mindenki rám?

KEGLEVICH Mint a bátyáid, mi? *(vállat von)* Erre persze nincs garancialevél. *(elfordul)*

A mulatóban (pótgelenet)

EZREDES Már megint magával találkozom? Mit néz rám ilyen sötéten, Kovács?

KOVÁCS Ezredes úr, én... én csak annyit akarok mondani.

EZREDES Nos, halljuk! *(mind tapsolnak és nevetnek)*

KOVÁCS *(szenvetve)* Nincs mit mondanom.

EZREDES Hallották ezt? Hallották? Ez aztán igazán szellemes! *(megtapsolják)*

RITA *(sajnálja)* Menj innen, szerencsétlen, semmi dolgod itt.

KOVÁCS Már megint részeg vagy.

RITA Mi közöd hozzá?

EZREDES Hallották? Azt mondta: Mi közöd hozzá, haha! Mi közöd hozzá? Brávó! *(megtapsolják)*

A szobában

KOVÁCS Tudjuk mindannyian, ki vagy te. Gyalázatos ringyó vagy te. Szégyenletes ringyó! Lefeküdt az ezredessel, lefeküdt az őrnagy úrral, igaz, csillagom? Mind tudjuk, hogy ki vagy te.

JÚLIA Félek tőled, értsd meg.

KOVÁCS Szégyent hoztál rám, szégyent! Bocsánatos bűn-e mindez?

JÚLIA Soká voltál el ma is... telebeszélték a fejed.

KOVÁCS Szép arc, babaarc... leszoktatlak én még a kurválkodásról. Őszintének kell lenni, kíméletlenül őszintének. *(kínban)* Hiszen ezen alapul... a mi szerelmünk. Te szeretsz engem, én szeretlek téged, ezért semmi sem drága. Rossz a véred, rossz, beléd esett a bujálkodás ördöge, hogy is gyógyíthatnák meg? Meg kell jelölnöm téged, meg kell jelölnöm, vigyázzatok emberek, vigyázzatok, ez a lány az ördög, süt a combja.

JÚLIA Kérlek, ne bánts, könyörgöm. Kérlek, kérlek.

KOVÁCS Elnyomjam tán ezt a csikket a szemed alatt? Szép arc, babaarc... igen, ez jó lesz. *(szív a cigarettán)* Micsoda ötlet, micsoda ötlet! A legocsmányabb ördöggel vívok háborút. Lidércfény... a szemedben; szép lesz, jó lesz, minden rendben lesz. Ne sírj, ne sírj, én szeretlek, tudod-e?

JÚLIA Kérlek...

KOVÁCS Mit suttoatsz? Mit? Kérdeztelek, arra felelj, tudtad, hogy szeretlek? Hogy én így... szeretlek?

JÚLIA Mit szerettem én rajtad, mi a szentséget, ki érti? Jelentéktelen, minden jelentéktelen, minden érvénytelen, minden hazugság, minden udvarlás, minden hízélgés, minden ígéretés, hazugság minden. Erre vártam, ez a jövő? De szép volt minden, anyám, de szép! De minden csak emlék lett, mi? Fullasztó az emlékekből élni, én már nem tudok többet. Megremegek, ha a szobába lépsz, úgy vágyom utánad, aztán rámnézel, és azt mondom, elhagylak mégis; aztán meg elszorul a szívem, és sírok miattunk az éjjel. Részeg vagyok, bolond vagyok, mi legyen?

KOVÁCS Késő válogatni, nincs idő, minek átélni a jövőt? Minek? Legyen az csak álom, nem így van?

JÚLIA Mért kényeztetted? Mért szerettél? Terhes vagyok. Te nem akartad? Gyereket szülsz neked, pedig te senki lettél, gonosz lettél, aljas lettél, voltál más valaha? És csak rosszabb lesz minden nap, s nem vár rám semmi sem. Olyan a jövő, mint a harapós kutya, úgy félek. Ki-sírtam már a szemem, aztán mondd csak, megérsz te ennyit?

KOVÁCS Udvarolj, és minden rendbe jön. Hízelegj, ahogy szoktál. Bízz bennem, kis szukám. *(ellöki)* Béka! Részeg vagyok... Menj, vagy elcsúfítom azt a szép pófádat.

Ugyanott

KOVÁCS Mondják, eltorzul az arcom, ha mosolygok. A szívem dobog ebben a mosolyban. *(nevet)* Mondják, gonosz vagyok. Ki tudja, így van-e valóban? Ki tudja, he? Én jó vagyok...

JÚLIA Jézus, mikor múlik már el ez az éjszaka? Ha felhúzzák odaát a redőnyt, itt a hajnal...

KOVÁCS Mit fecsegsz, he? Mit? Álló nap csak ezt hallgatom. Látod, mi ez? Akár egy ékszer. Milyen hideg! Kurva a lehelet, párát csap rajta. A pisztolyom, szépségem, kis babám.

JÚLIA Le kellett volna adnod, nem így van?

KOVÁCS Kellott volna, nem kellett volna... tán még odaadom, ki tudja? Haha, ki tudja? Nocsak? Csak nem félsz tőlem?

JÚLIA Nem, de igen. Tedd le. Feküdj mellém, kérlek.

KOVÁCS Haha, a szuka! Csábító ördög. A magam ura vagyok. Ki parancsol nekem? Csak magam. *(üvölt)* Orromnál fogva vezettél.

JÚLIA Miről beszélsz?

KOVÁCS *(vigorog)* Egyet akar mind, csak egyet. Mindenki uralkodni akar, vezetni, be-csapni, mind erre vár. De nem engem. Haha, nem engem. Forró a tested, a bőröd perzsel, szabad-e még átölelnem téged?

JÚLIA Ne játssz velem.

KOVÁCS Tüzes kéz, lobot vetsz. Kék erek, milyen kékek.

JÚLIA Tedd azt le, félek tőle.

KOVÁCS A legjobb mosószer, kitisztít a becsületen mindenféle foltot. Ne játsszak én? Játssz hát te.

JÚLIA Jaj, mit akarsz?

KOVÁCS Kiveszem a tárat, látod, így kell... Nem ér a te életed ügye semmit, meg senkié se. A csőben tán maradt egy, ki tudja? *(Elsüti Júliára, a pisztoly üresen csattan. Kovács nevet)*

JÚLIA. Hányingerem van. Nem látom én meg a hajnalodat, Jézus.

KOVÁCS Az újságok... így írnak majd összevissza... részeg katonatiszt tisztította fegyverét.

JÚLIA *(suttog)* Jézusom, segíts meg.

KOVÁCS Tisztította a fegyverét. *(nevet)*

JÚLIA Milyen sápadt vagy. Olyan fehér az arcod.

KOVÁCS Ne ingerelj, ne ingerelj.

JÚLIA Segítsenek, elhagy az erőm, segítség.

KOVÁCS Kiszáradt a torkod. Kinek suttogsz te itt? Mulattatsz te ringyó, utoljára mulattatsz.

JÚLIA Segíts, nagy Isten,

KOVÁCS Felbőszítesz. Hogy mersz így nézni rám, he?

JÚLIA *(nyöszörög)* Bepisiltem.

KOVÁCS Milyen régen gyűlöllek már! Milyen régen türtőztettem magam. Napról napra csak felbőszítesz...

JÚLIA Ne, várj, az Istenért. Segítség.

KOVÁCS *(reszket a szája széle)* Milyen régen gyűlöllek már, édes Istenem. Megérted-e, hogy itt a véged? Tiszta-e a lelked valóban? *(többször belelő)*

JÚLIA *(nyöszörög)* Segítség, Istenem.

KOVÁCS Meg kellett halnod, megérted végre? Habzik a szád, véres hab... mit nyöszörögsz, megértesz-e? Meg kellett, hogy haljál, nem lehetett másképp, cafka, utolsó cafka, csak azt akarom, hogy megérts. Képtelen vagy erre? Hogy érjem utol az értelmes lelket benned, Júlia, kialudt már talán? Hogy kiáltsak? Még nagyobb? Még ennél is hangosabbat? Júlia! Júlia! Megértettél, vagy bután halsz meg, mint egy ökör? Anima animalis, buta nő, hát dögölj meg, undorodom tőled, meghaltál, mielőtt megértettél volna. Gyűlöllek, gyűlöllek, torzszülött vagy. Kék vér, vörös vér, lüktető patak, bíbor falka, habos vér, ki fogja felmosni ezt a mocskot? Édes Istenem, most mi lesz?

(1989)